

BÆREKRAFTSRAPPORT RAUMA 2022-2023

I november 2021 fikk Rauma tildelt merket for bærekraftig reisemål, etter å ha vært gjennom prosessen med å kartlegge status for hvordan bærekraftsindikatorne var blitt jobbet med både i kommunen, blant reiselivsaktørene og hos destinasjonsselskapet. Det ble laget en egen handlingsplan for en bærekraftig utvikling av reisemålet, som man nå har kommet i gang med på ulike punkt. Som en del av prosessen, skal det lages en årlig bærekraftsrapport for reisemålet, med punkt som Innovasjon Norge har satt opp som et minstekrav. Her kan dere lese Raumas bærekraftsrapport nr 2, og denne gang for 2023.

1. FORANKRING

Ulike tiltak som bidrar til økta forankring av bærekraftarbeidet lokalt er viktig, og det har siden høsten 2021 blitt gjennomført ulike møter og orienteringer som bidrar til dette både i kommunestyret, regionrådet og ovenfor kommunens administrative ledelse. Det er månedlige møter for reiselivsaktørene og medlemsbedriftene i Rauma. Innbyggerne har også fått informasjon via lokalavisen og mulighet for å delta på åpne møter der tema har vært bærekraft.

- ✓ Rauma kommune tar en aktiv rolle i arbeidet og har det siste året gitt sin tilslutning til arbeidet med utarbeiding av en besøksstrategi for Rauma. Flere ulike personer ansatt i Rauma Kommune har deltatt i møter om besøksstrategien, villcampingutfordringene m.m.
- ✓ I prosessen med å utarbeide forslag til besøksstrategi ble det gjennomført bygdemøter rundt om i Rauma, der lokalbefolkningen kunne komme med sine innspill.
<https://www.andalsnes-avis.no/nyheter/i/Q7RmGP/inviterer-til-folkemoeter-hvor-er-det-oenskelig-med-besokende-og-ikke>
- ✓ Det er satt i gang et prosjekt gjennom Innovasjon Norge/RISS som skal bidra til å utvikle kulturopplevelser i Rauma. Her ble lokalbefolkningen utfordret til å delta i en spørreundersøkelser for å kartlegge hva som finnes av tilbud. <https://www.andalsnes-avis.no/naering/i/mrAwbO/kultur-rauma-skal-kartlegges-med-spoerreundersokelse>
- ✓ Orienteringer for medlemsbedrifter og andre reiselivsinteresserte via digital reiselivstime som Nordveggen arrangerer en gang i måneden, der Visit Nordvest og Romsdal Reiseliv har fast taletid. Her er datoer og tematikk på møtene det siste året:

Datoer	Tema
18.januar	Bærekraftsstrategi DNT, kulturbaserte opplevelser, workshop ski-touring, el-sykkelsatsing fase 2
15.februar	Informasjon og tilrettelegging i verneområdene, turrådgiving vintergjester, vinterferietilbud
15.mars	Kultur + reiseliv, opplevelsesøkonomi, dialog med næringen
7.april	Arbeidsverksted kulturbaserte opplevelser
10.mai	Nasjonale turistveger og bærekraft, vertskapsmanual
14.juni	Ny klatrefører og nye tilbud sommeren 2022
20.september	Romsdalshallen gir nye muligheter, krigshistorisk senter
22.november	Besøksstrategi, kulturhistorie

- ✓ Det er laget en utfluktoversikt/produktmanual rettet mot gjester som kommer med cruiseskip, med produktbeksrikelser spesifikt for anløp på Åndalsnes.
- ✓ Informasjon om bærekraftsarbeidet rettet mot innbyggerne i Rauma er blitt gjort gjennom saker i Åndalsnes Avis med informasjon om de ulike tiltakene som det har blitt jobbet med, og generelt prosessen vi har hatt med sertifiseringen. Her er eksempel fra prosessene med besøksstrategien og kulturprosjektet:

2. NATUR, KULTUR OG MILJØ

Det jobbes med flere tiltak for en mer miljø- og klimavennlig destinasjon, der et av punktene er å øke andelen miljøsertifiserte reiselivsbedrifter i regionen. Line Horvli er ansatt i Nordveggen, og er sertifisert som miljøfyrtårnkonsulent, og er dermed en lokalt viktig ressurs for å kunne bistå aktørene med å jobbe med sertifiseringer. Gjennom Nordveggen sin kontakt med ulike bedrifter i kommunen blir dette også kommunisert i flere samlinger og møter.

Sertifiserte reiselivsbedrifter i Rauma pr april 2023 (Miljøfyrtårn):

Hotel Aak
Lensmangarden
Sødalhuset
Nordveggen
Grand Hotel Bellevue
Veøy AS
Veøy Buss AS

- ✓ På oppdrag fra Reinheimen Nasjonalpark jobber Nordveggen med et forprosjekt for en tursti ved Eiafossen. Det skal gjennom forprosjektet avklares både fysiske, planmessige og økonomiske forutsetninger for en sti i dialog med relevante aktører. Igangsatt november 2022.
- ✓ I samarbeid med nasjonalparkforvaltningen og Visit Nordvest har 23 reiselivsaktører i Rauma og Fjord kommune utviklet to ulike elsykkelopplevelser mellom Åndalsnes og Valldal. En 3-dagers guidet tur over Trollstigen, med fokus på grønn mobilitet, historiefortelling, lokale smaker og godt vertskap. Og en variant der man sykler på egenhånd. Begge konsept ligger ute for salg/som turforslag i nasjonale kanaler, og ble forsterket med en Norgeskampanje i regi av Visit Nordvest.
- ✓ Nordveggen har vært prosjektleder for utviklingsprosjekt for Rauma Elveeierlag. Rauma elv har vært infisert med Gyrodaktilus Salaris i 30 år, noe som gjør at dagens elveeiere ikke har den samme kunnskapen som tidlig ble nedarvet fra eier til eier, fra forvalter til forvalter og fra fisker til fisker. Denne kunnskapen må derfor bygges på nytt. For at Rauma elv skal bli et fremtidig reiselivsprodukt, er vi avhengig av å levere tjenester tilknyttet laksen og ikke bare kilo med fisk. Tiltak som er gjennomført er fagtur til Alta, kurs i forvaltning og fangstbegrensende tiltak, kurs i vertskap, historiefortelling og opplevelsproduksjon. Det er utarbeidet informasjonsmateriell. <https://lakseelver.no/nb/news/2021/05/na-kan-du-hore-historia-om-rauma-elv>
- ✓ Molde og Romsdal Havn har søkt Enova om støtte til landstrømanlegg på Tindekaia i Åndalsnes, og har fått tildelt 13,5 millioner kroner for å starte arbeidet. <https://www.andalsnes-avis.no/nyheter/i/WjVpXQ/13-5-millioner-til-bygging-av-landstroemanlegg-ved-tindekaia>
- ✓ Visit Nordvest og Destinasjon Ålesund & Sunnmøre har satt i gang et nytt prosjekt for å bidra til helårsturisme, og da spesielt innen adventure og kultur. Dette skal bidra til at aktørene i regionen skal øke sin verdiskaping, samt bidra til å nå bærekraftsmålene og støtte opp om indikatorene i sertifiseringsordningen bærekraftig reismål. <https://www.andalsnes-avis.no/nyheter/i/MojR8M/hoeye-ambisjoner-vi-vil-bli-nummer-en>

13,5 millioner til bygging av landstrømanlegg ved Tindekaia

Molde og Romsdal Havn IKS får 13,5 millioner kroner i støtte til bygging av landstrømanlegg ved Tindekaia i Åndalsnes. Planen er å forsyne cruiseskipene med landstrøm for å redusere luftforurensingen.

Kjell Stenemyr
4. febr. 2022 kl. 10:41

Oppdatert: endring 27. juni 2022 kl. 10:41

Dette er Enovas 13. utlysning for investeringsstøtte til landstrøm; siden 2016. Gjennom disse rundene har Enova gitt støtte til 119 landstrømsprosjekter med over 842 millioner kroner.

– Landstrøm er et viktig steg i retning av utslippsfri sjøtransport ved at skipene kutter store utslipp når de ligger til kai. Nå er det også gledelig å kunne bidra til at cruisestraffiden inn i norske fjerder kan redusere sine utslipp, sier Rune Holmen.

Høye ambisjoner: – Vi vil bli nummer én

Møre og Romsdal skal bli Nord-Europas beste reisemål på kultur og natur.

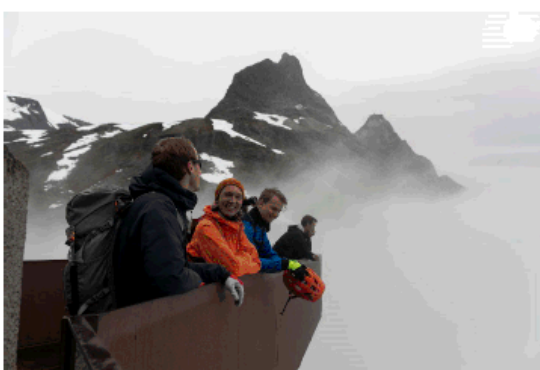
Katrine Silseth Ness

Oppdatert: torsdag 2. februar 2023 kl. 20:27

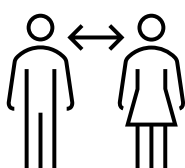
Destinasjon Ålesund og Sunnmøre og Visit Nordmøre og Romsdal AS får 10 millioner kroner til prosjekt som skal utvikle fylket til Nord-Europas beste reisemål for kultur- og naturbaserte opplevelser.

Det var Kultur-, nærings- og folkehelseutvalget (KNF) som vedtok bevilgningen til destinasjonsutviklingen.

Målet for prosjektet er å utvikle nye helårs produktkonsept og opplevelser, som er attraktive både for nasjonale og internasjonale markeder. Det skal styrke regionen som reisemål og bidra til å nå bærekraftsmålene og støtte opp om indikatorene i sertifiseringsordningen bærekraftig reismål.

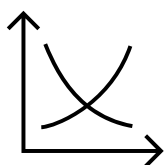
3. SOSIALE VERDIER

Gjennom å jobbe med bærekraftstiltak, så er målet at reisemålet skal bli bedre både for gjester, innbyggere og ansatte. Her er eksempel på tiltak som har blitt gjennomført det siste året:

- ✓ «Gjesten i sentrum» - prosjektet som Norsk Tindesenter, Romsdalen AS og Romsdal Reiseliv ble videreført i 2022 som et koordinert informasjonspunkt på Norsk Tindesenter der man kunne få informasjon om overnatting, aktiviteter, attraksjoner, spisesteder osv.
- ✓ Vertskapsinformasjon er utarbeidet og ligger under rauma.no – nyttig informasjon om lover og regler, transport, overnattingssteder, aktiviteter, attraksjoner, museum/kirker m.m. som er tenkt for alle i «front-linjen» med kundekontakt.
- ✓ Romsdalsgondolen har lansert årskort til lav pris (kr 1539,-) for innbyggere med postadresse Rauma, i tillegg arrangeres egne arrangement for de med årskort. https://assets-global.website-files.com/61392024d47b805c25dd83c9/644124571c857fb2f4e6cae8_230420%20Pressemelding%20Raumakortet.pdf
- ✓ «Romsdalsløypa» skal gi barn og unge i Rauma et felles kunnskapsgrunnlag tilknyttet naturglede, Raumasamfunnet og næringslivet i kommunen. Målet er å samle atkviteter og opplegg i et årshjul som strekker seg fra barnehage og ut videregående skole. Gjennomføring for første gang skoleåret 2023/2024.

4. ØKONOMISK LEVEDYKTIGHET

I 2022 ble det i samarbeid med Visit Nordvest, Destinasjon Ålesund & Sunnmøre og Møre og Romsdal Fylkeskommune bestilt en verdiskapings- og ringvirkningsanalyse fra Menon Economics for å gi mer innsikt i økonomiske levedyktighet i kommunene. Rapporten fokuserer mest på regionene slik vi er inndelt destinasjonsmessig, men helt bakerst ligger en og en kommune med tall for reiselivsbransjene overnatting, servering og aktiviteter innen omsetning, verdiskaping og sysselsetting. Les hele rapporten her <https://visitnw.wordpress.com/2023/02/27/ny-verdiskapings-og-ringvirkningsanalyse-for-more-og-romsdal/>

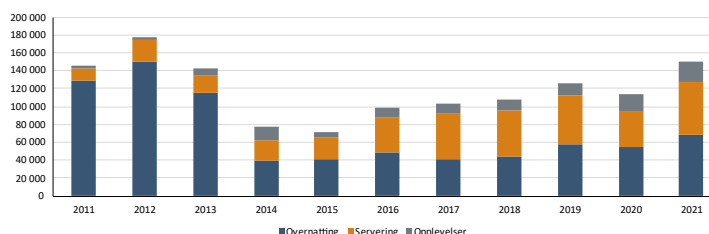

OMSETNING

Rauma

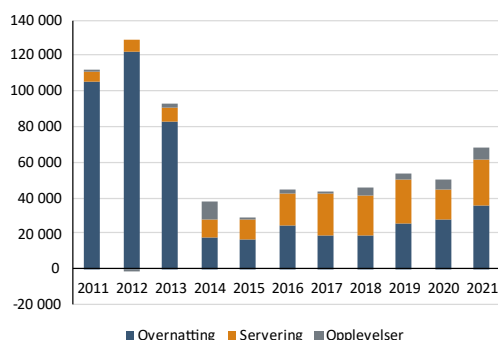
Omsetning i reiselivsnæringen i Rauma kommune, fordelt på reiselivsbransjene for perioden 2011. Tall i 1 000 kroner. Kilde: Menon Economics

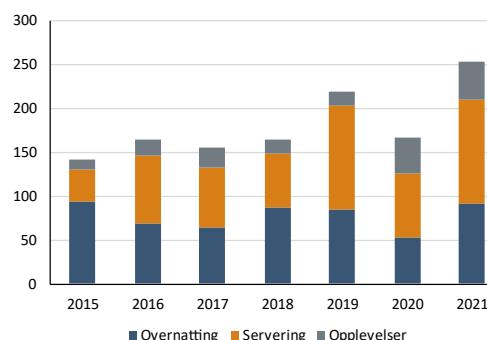
VERDISKAPING OG SYSSELSETTING

Rauma

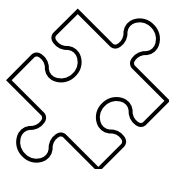
Verdiskaping i reiselivsnæringen i Rauma kommune, fordelt på reiselivsbransjene for perioden 2011-2021. Tall i 1 000 kroner. Kilde: Menon Economics

Antall sysselsatte i reiselivsnæringen i Rauma kommune, fordelt på reiselivsbransjene for perioden 2015-2021. Kilde: Menon Economics

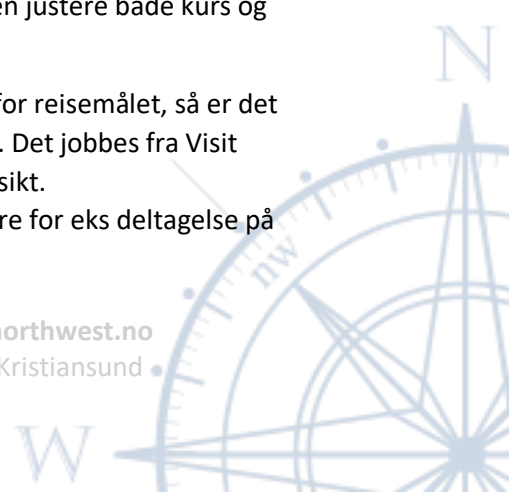

5. UTFORDRINGER

Å jobbe med en bærekraftig reiselivsutvikling på reisemålet, kan ofte være knyttet til utfordringer, både nye og gamle, men vi har gjennom handlingsplan for bærekraftig reisemål fått en god oversikt over hvilke tiltak som må settes inn og hva det må jobbes videre med på et senere tidspunkt. Forutsetninger endres underveis, og vi må jobbe dynamisk med denne typer planer for å hele tiden justere både kurs og målsettinger der det er nødvendig.

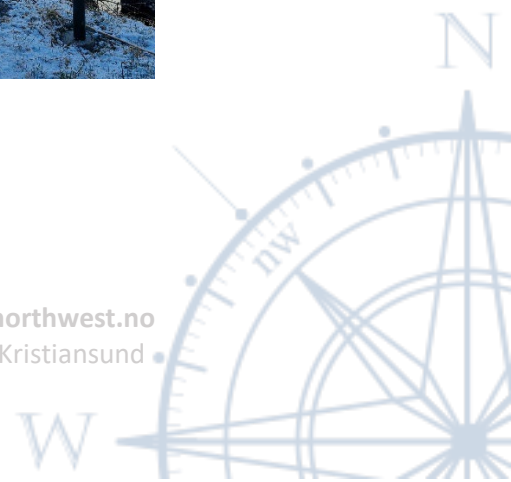
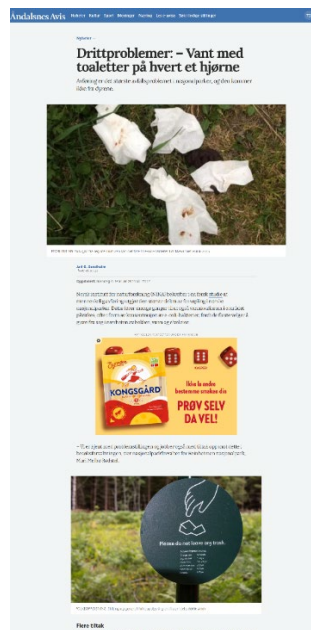
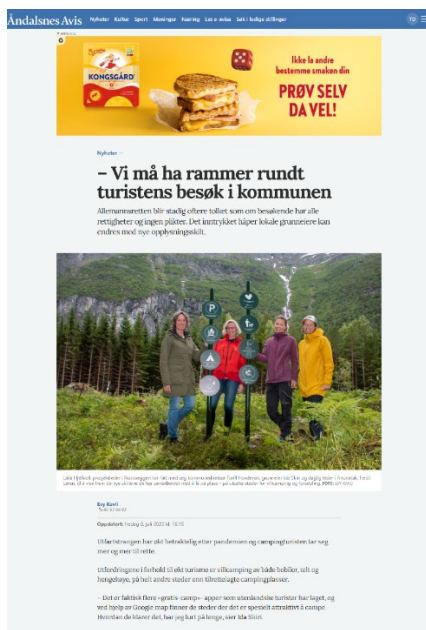
- ✓ Uten en fast ressurs som jobber kontinuerlig med bærekraftsarbeidet for reisemålet, så er det lett at man må sette inn «skippertaksarbeid» for å kunne komme i mål. Det jobbes fra Visit Nordvest sin side for at man skal kunne få en felles ressurs til dette på sikt.
- ✓ Reiselivsaktørene har det travelt med egen drift, og klarer ikke prioritere for eks deltagelse på fellesarrangement, fellestiltak osv.

SUKSESSHISTORIER

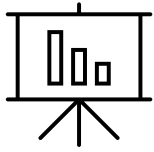
Bærekraftarbeidet i Rauma har hatt flere suksesshistorier, og her er noen eksempel på hva det har vært jobbet med det siste året.

- ✓ Utarbeiding av besøksstrategi for Rauma kommune, med involvering gjennom seks bygdemøter, egen styringsgruppe bestående av Rauma Kommune, Romsdal Reiseliv, Norsk Tindesenter, Visit Nordvest, Romsdalen AS m.fl. og kommunal prosess med høring som førte til vedtatt besøksstrategi 30.mars 2023 i Rauma Kommunestyre. Dette blir et meget viktig verktøy for besøksforvaltningen i Rauma kommune, som ønsker å lykkes med å være en bærekraftig og velfungerende destinasjon for både besøkende og fastboende, uten at det får negative konsekvenser for natur- og kulturverdiene. Les saksfremlegg, høringsvar og vedtaket i Rauma Kommunestyre her:
<https://opengov.360online.com/Meetings/RAUMA/Meetings/Details/279047?agendaItemId=203110>
- ✓ Villcampingutfordringer på flere steder i Rauma har ført til et skiltprosjekt der man har utarbeidet ulike typer skilt som skal virke preventivt og opplysende med tanke på søppelhåndtering, toalett, teltning, fiskeing, bading m.m. Et samarbeidsprosjekt mellom Rauma kommune, Nordveggen og grunneiere.
<https://www.andalsnes-avis.no/nyheter/i/28r1gy/vi-maa-ha-rammer-rundt-turistens-besoek-i-kommunen>
<https://www.andalsnes-avis.no/nyheter/i/zE8vP5/drittproblemer-vant-med-toaletter-paa-hvert-et-hjoerne>

7. FORMIDLING AV RAPPORTEN

Denne rapporten vil bli publisert og sendt til følgende:

- Rauma kommune
- Nordveggen
- Romsdalen AS
- Romsdal Reiseliv
- Norsk Tindesenter
- Åndalsnes Avis
- Visit Nordvest bransjeblogg <https://visitnw.wordpress.com>

Molde/Åndalsnes 30.april 2023

*Torunn Dyrkorn
Reiselivssjef Visit Nordvest
Slgn.*

